

แนวทางการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0
The Guideline for Management of Pig Production Farm
Stepping Forward to Thailand 4.0

เจษฎากร ประจิดร์

JedsadakornPrachit

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Coca-cola_cokezero@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 15 ม.ค. 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 8 เม.ย. 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 เม.ย. 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ศึกษาศักยภาพและแนวโน้มและกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 โดยมีวิธีการศึกษาจากข้อมูลแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมสัมมนา ผลการศึกษาพบว่า ระบบการจัดการและโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐาน ปริมาณของพื้นที่ภายในฟาร์ม ปริมาณน้ำใช้ ระบบบำบัดของเสียมีไม่เพียงพอและมาตรการป้องกันโรคที่ไม่เข้มงวด ส่งผลให้เกิดมลภาวะต่อชุมชนรอบข้างและมีต้นทุนการผลิตที่สูง นอกจากนี้การกีดกันทางการค้าการขายสุกรข้ามเขต ความผันผวนของราคาการส่งออกต่างประเทศในปริมาณที่น้อยจากการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการบริหารจัดการกับปัญหาและอุปสรรคข้างต้น แต่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ฟาร์มมีมาตรฐานในการผลิตสุกร ทั้งนี้จากข้อมูลทั้งหมดจึงสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 ได้ โดยนำเอาเกณฑ์การเป็นฟาร์มมาตรฐานการผลิตสุกร ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 3 ด้าน คือด้านทำเลที่ตั้ง ด้านการจัดการด้านลักษณะฟาร์ม สำหรับการพัฒนาและสร้างมาตรฐานสำหรับฟาร์มผลิตสุกร

คำสำคัญ : การจัดการระบบ, มาตรฐานฟาร์มสุกร, ไทยแลนด์ 4.0

ABSTRACT

The objectives of this research were to study problems and obstacles, to study potential and tendency and to set guidelines for the development and standardization of pig farm management to advance to Thailand 4.0 with the methodology based on questionnaire, in-depth interviews and seminars.

The results showed that management system and housing were substandard, space in farms and the quantities of water used were inadequate, the waste water treatment system and disease prevention measures were not seriously strict. These led to pollution to surrounding communities and having high production costs. Furthermore, it led to trade barriers for cross-border sales of pigs, price fluctuations, and limited amount of exports to foreign countries.

As resulting of studying the potential and tendency, it was found that most of small and medium-sized farms did not have sufficient capacity to manage those problems and obstacles. However, they tended to adapt and resolve those problems to meet the standards of pig production farms. With all this information, it can be utilized to set guidelines for the development and standardization of pig farm management to advance to Thailand 4.0 by applying the criteria of being a standardized pig production farm which consisted of 3 criteria which were location, management, and the characteristics of farms for the development and standardization of pig production farms.

Keywords: Management System, Standardization of Pig Farms, Thailand 4.0

บทนำ

สุกรมีต้นกำเนิดมาจากสายพันธุ์สุกรป่าทางยุโรป ในโซนเอเชียชาติแรกที่น่ามาเลี้ยงคือประเทศจีนและปัจจุบันจีนยังเป็นประเทศผู้ผลิตสุกรรายใหญ่ที่สุดในโลก (พัชรินทร์ สินทร์, 2552) ซึ่งเป็นประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ในระยะเริ่มแรกเป็นการเลี้ยงไว้เพื่อการบริโภคยังไม่มี การเลี้ยงในรูปแบบของ เชิงการค้า โดยปล่อยให้หาอาหารเองตามธรรมชาติและขังไว้ในคอกพื้นดิน อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ได้แก่ รำผสม

ปลายข้าว เศษผัก เศษอาหาร ขึ้นอยู่แต่ละท้องถิ่นนั้นจะหาได้ ทำให้สุกรมีการเจริญเติบโตช้า คุณภาพของเนื้อต่ำ มีปริมาณไขมันมาก (เบญจพล กระยอม, 2547) สำหรับประเทศไทยสุกรเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ มีการเริ่มพัฒนารูปแบบการเลี้ยงเนื่องจากความต้องการบริโภคมีความต้องการมากขึ้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงมีความคิดริเริ่มพัฒนารูปแบบด้านการเลี้ยงเพื่อให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมในประเทศให้เลี้ยงง่ายโตไวให้ปริมาณเนื้อที่มาก ก่อให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมและอาชีพที่เกี่ยวข้องมากมายเกิดขึ้น (จุฑารัตน์ ไชยสมบัติ, 2551) โดยกรมปศุสัตว์ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากองค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ส่งนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมาร่วมวางแผนพัฒนารูปแบบ การเลี้ยงสุกรในประเทศไทย เป็นผลให้การพัฒนารูปแบบการเลี้ยงสุกรได้มีการปรับตัวและพัฒนาอย่างรวดเร็วพร้อมอุปกรณ์การเลี้ยงที่ทันสมัย

(วิโรจน์ ชาคะมินา, 2550)

สำหรับประเทศไทยการเลี้ยงสุกรได้กลายมาเป็นอาชีพหลักและอาชีพรองของเกษตรกร จึงทำให้ปัจจุบันการเลี้ยงสุกรได้มีการพัฒนาการเลี้ยงให้ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ จากการเลี้ยงฟาร์มขนาดเล็กไปจนถึงฟาร์มขนาดใหญ่แบบครบวงจรมากขึ้นเพราะความต้องการในการบริโภคเนื้อสุกรเพิ่มมากขึ้น (สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก, 2555) ซึ่งการผลิตสุกรในประเทศไทยเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศเป็นหลัก มีการส่งออกเพียงร้อยละ 1-2 ของการผลิตทั้งหมด (จุฑารัตน์ ไชยสมบัติ, 2551) ประกอบกับมีพระราชบัญญัติมาตรการฟาร์มและข้อห้ามการใช้สารที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อาทิ ยาปฏิชีวนะที่ไม่ได้มาตรฐาน อาหารสัตว์ที่ไม่ได้มาตรฐาน สารเร่งเนื้อแดงซึ่งทางภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเข้มงวด มีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ผลิตที่ฝ่าฝืน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในเรื่องของ โรงเชือดที่ไม่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการป้องกันผู้บริโภคจากสารตกค้างในเนื้อสุกร ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ต้องมีการปรับปรุงการเลี้ยงให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น

เมื่อความต้องการมากขึ้นการขยายตัวของการเลี้ยงสุกรเพิ่มมากขึ้นเกิดเป็นรูปแบบของอุตสาหกรรมเพื่อการค้ามากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบให้แก่อุตสาหกรรมการผลิตสุกรของไทยได้แก่ ปริมาณน้ำสะอาดเพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมเริ่มมีปริมาณไม่เพียงพอ ปริมาณน้ำเน่าเสียที่ปล่อยออกส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม นอกจากนี้ปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์มีปริมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากสภาวะโรคระบาดทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น นอกจากนี้ปัญหาเรื่องโรคระบาดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตสุกรของไทยจึงทำให้มีการพัฒนาปรับปรุงและการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาแก้ไขเพื่อสร้างศักยภาพในการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการลงทุน นอกจากนี้ได้มีการพัฒนามาตรฐาน

การจัดการฟาร์มให้ได้ระดับสากลและมีการผลิตที่ครบวงจร รวมทั้งมีการวิจัยและพัฒนาทั้งการเลี้ยงและโรงงานแปรรูปส่งผลให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายออกสู่ตลาดเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภคอีกทั้งยังขยายตลาดในประเทศและต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการจึงต้องมีการวางแผนในระยะยาวเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและการพัฒนาศักยภาพการผลิตโดยมีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้สูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 รัฐบาลได้มีแคมเปญ ไทยแลนด์ 4.0 “การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม” คือเปลี่ยนจากเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่เกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยีหรือสมาร์ทฟาร์มมิ่ง (Smart Farming) (บวร เทศารินทร์, 2560) สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตสุกรภายใต้โมเดลไทยแลนด์ 4.0 เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงให้เกษตรกรสามารถปรับการใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในแต่ละภูมิภาคให้มากที่สุด รวมไปถึงการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพเน้นการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพสูงปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว โดยวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้านในการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผลและรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

สุดท้ายผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมผลิตสุกรของประเทศไทยทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อที่จะพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตสุกรของไทย ให้พร้อมรับมือกับปัญหาและอุปสรรคในด้านต่างๆ เพื่อสร้างคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสุกรของไทยให้มีศักยภาพ และความแข็งแกร่ง เพื่อก้าวขึ้นสู่ประเทศผู้ส่งออกสุกรให้ทัดเทียมกับประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0
2. เพื่อศึกษาศักยภาพและแนวโน้มของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0
3. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0” ของฟาร์มสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดร และจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการทำงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัด ร่วมกับการเข้าร่วมงานสัมมนาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน(Focus Group) และรวบรวมผลที่ได้จาก แบบสอบถามมาสรุปเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์ม ผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0 ของฟาร์มสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยร่วมงานสัมมนากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของฟาร์มสุกร ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานจากปศุสัตว์ ผู้ประกอบการฟาร์มสุกร หลักจากร่วมวงสนทนาเพื่อโต้ตอบ ถกปัญหาต่างๆ รวมถึงอภิปรายร่วมกันและแลกเปลี่ยนทัศนคติ จึงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคของแนวทางการจัดการผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 2 ทำการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มของการจัดการผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0 ของฟาร์มสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัดโดย ใช้แบบสอบถามการในการเก็บข้อมูลซึ่งแบบสอบถามที่ใช้จะทำการสร้างโดยอ้างอิงจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกภายใต้ทฤษฎี (SWOT Analysis) หลังจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งและจุดอ่อนซึ่งเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรได้แก่ โอกาสและอุปสรรค นำมากำหนดกลยุทธ์โดยใช้ (TOWS Matrix)

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และข้อมูลจากการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มของแนวทางการจัดการผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0 จากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกภายใต้ทฤษฎี (SWOT Analysis) เพื่อตรวจสอบว่าฟาร์มสามารถเป็นฟาร์มมาตรฐานตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 4 นำผลลัพธ์ที่ได้จากกิจกรรมข้างต้น นำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0

1. การเก็บข้อมูลในการศึกษามีการเก็บข้อมูลคือ

1.1 ในส่วนของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดร และจังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ทำการศึกษาใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ความน่าจะเป็น จากจำนวนประชากรทั้งหมดที่เป็นฟาร์มผลิตสุกรที่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดร และจังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งตามสัดส่วน จำนวน 400 ราย ที่มีผลต่อการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของอุตสาหกรรมการผลิตสุกรในยุคของอุตสาหกรรมไทยแลนด์ 4.0 ตามสัดส่วนของความหนาแน่นแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีคำนวณของ Taro Yamane โดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ซึ่งได้จำนวนของกลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 200 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการผลิตสุกรของผู้ประกอบการฟาร์มสุกร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยการผลิตของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0 โดยอยู่ภายใต้ทฤษฎีวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT ANALYSIS) และมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ (TOWS Matrix) โดยจะมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบดังนี้

2.1.1 ทำการศึกษาทฤษฎีวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT ANALYSIS)

2.1.2 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ (TOWS Matrix)

2.1.3 สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการผลิตสุกรของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในส่วนของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยการผลิตของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในยุคของไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้ทฤษฎีวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT ANALYSIS) และความสัมพันธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ (TOWS Matrix) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพบุคคลของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่ผลิตสุกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกใต้ทฤษฎี

SWOT Analysis ของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่ผลิตสุกร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานฟาร์มที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรที่ผลิตสุกรในยุคของอุตสาหกรรมไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจผลิตภายใต้มาตรฐาน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจผลิตภายใต้มาตรฐาน มาก
- 3 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจผลิตภายใต้มาตรฐาน ปานกลาง
- 2 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจผลิตภายใต้มาตรฐาน น้อย
- 1 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจผลิตภายใต้มาตรฐาน น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการผู้ผลิตสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดร และจังหวัดบุรีรัมย์ นำมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค รวมไปถึงศักยภาพและแนวโน้มของมาตรฐานการผลิตสุกรในยุคไทยแลนด์ 4.0

2. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการร่วมงานสัมมนาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค รวมไปถึงศักยภาพและแนวโน้มของมาตรฐานการผลิตสุกร มาสรุปเป็นกลยุทธ์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของอุตสาหกรรมการผลิตสุกรในยุคไทยแลนด์ 4.0

ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา (DESCRIPTIVE STATISTICS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ที่มีการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับการวิเคราะห์สมรรถนะทางธุรกิจ สมรรถนะทางตลาด สมรรถนะทางโครงสร้างพื้นฐาน สมรรถนะทางทรัพยากรมนุษย์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานรูปแบบการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 ที่มีลักษณะของคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจพัฒนาและการสร้างมาตรฐาน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจพัฒนาและการสร้างมาตรฐาน มาก
- 3 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจพัฒนาและการสร้างมาตรฐาน ปานกลาง

2 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจพัฒนาและการสร้างมาตรฐาน น้อย

1 หมายถึง ให้น้ำหนักในการตัดสินใจพัฒนาและการสร้างมาตรฐาน น้อยที่สุด

จากค่าเฉลี่ย สามารถประเมินระดับการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานรูปแบบการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายถึง มีความสำคัญในการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความสำคัญในการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความสำคัญในการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความสำคัญในการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความสำคัญในการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกใต้ทฤษฎี SWOT Analysis

ตอนที่ 3 ข้อมูลการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานฟาร์ม

ตอนที่ 1 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกร ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา ตั้งแต่ 11 – 15 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ตั้งแต่ 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 น้อยที่สุด คือ ตั้งแต่ 6 – 10 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00

2. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ขนาดฟาร์มสุกรขนาดกลางแม่พันธุ์ 501 – 5,000 ตัว จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมาคือ ขนาดเล็ก แม่พันธุ์ 50 – 500 ตัว จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ขนาดใหญ่ แม่พันธุ์ 5,001 ตัวขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 น้อยที่สุดคือ ไม่มีแม่พันธุ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกใต้ทฤษฎี SWOT Analysis

1. ด้านจุดแข็ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้เป็นอันดับแรก สายพันธุ์สุกร มีความทนต่อโรค เลี้ยงง่าย โตเร็ว คุณภาพเนื้อดีมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) อันดับสองคือผลิตอาหารใช้เอง ภายในฟาร์มเพื่อลดต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.07$) อันดับสามคือมีมาตรการควบคุมโรคอย่างเข้มงวด ($\bar{X} = 3.98$) อันดับสี่คือมีระบบตรวจสอบสารเร่งเนื้อแดง ($\bar{X} = 3.91$) และอันดับสุดท้ายคือมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในแต่ละหน่วยผลิต ($\bar{X} = 3.66$)

2. ด้านจุดอ่อน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ระบบการจัดการและโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นอันดับแรกมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) อันดับสองคือปริมาณพื้น น้ำใช้ และระบบบำบัด มีปริมาณไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.10$) อันดับสามคือมาตรการและระบบการป้องกันโรคไม่เข้มงวด ($\bar{X} = 4.07$) อันดับสี่คือต้นทุนการผลิตสูง ($\bar{X} = 3.97$) และอันดับสุดท้ายคือมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ($\bar{X} = 3.71$)

3. ด้านโอกาส มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ มีศูนย์วิจัยพันธุ์สุกรทำให้เกษตรกรเข้าถึงสุกรที่มีคุณภาพเป็นอันดับแรกมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) อันดับสองคือพื้นที่ในเขตยังสามารถขยายการเลี้ยงได้ ($\bar{X} = 4.43$) อันดับสามคือพื้นที่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.95$) และอันดับสุดท้ายคือพื้นที่การเลี้ยงอยู่ห่างไกลกัน ทำให้ไม่ค่อยพบโรคระบาด ($\bar{X} = 3.90$)

4. ด้านอุปสรรค มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ มีการกีดกันทางการค้า เรื่องการขายสุกรข้ามเขตเป็นอันดับแรกมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) อันดับสองคือการส่งออกต่างประเทศมีปริมาณน้อย ($\bar{X} = 3.89$) อันดับสามคือมีความผันผวนทางด้านราคา ($\bar{X} = 3.88$) และอันดับสุดท้ายคือ ในพื้นที่มีเกษตรกรรายย่อยอยู่มาก ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ($\bar{X} = 3.66$)

ตอนที่ 3 ข้อมูลการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานฟาร์ม

1. ด้านทำเลที่ตั้งฟาร์ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ มีระยะห่างระหว่างฟาร์มกับชุมชนอย่างเหมาะสม อันดับแรก มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) อันดับสองคือ เป็นบริเวณที่อากาศสามารถถ่ายเทได้ดี ($\bar{X} = 4.21$) อันดับสามคือ มีระยะห่างระหว่างฟาร์มกับแหล่งน้ำสาธารณะอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.02$) อันดับสี่คือ ควรได้รับการยินยอมจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.01$) และอันดับสุดท้ายคืออยู่บริเวณที่การคมนาคมสะดวก ($\bar{X} = 3.69$)

2. ด้านลักษณะของฟาร์ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ เนื้อที่ของฟาร์มต้องเหมาะสมกับขนาดของฟาร์มอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) อันดับสองคือ มีการจัดแบ่งพื้นที่ของแต่ละโรงเรือนอย่าง

เหมาะสม ($\bar{X} = 4.38$) อันดับสามคือบ้านพักอาศัยของต้องแยกออกจากบริเวณโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ($\bar{X} = 4.00$) อันดับสี่คือ มีการจัดแบ่งพื้นที่ของแต่ละโรงเรือนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.89$) และอันดับสุดท้ายคือ ไม่มีสัตว์เลี้ยงที่เป็นพาหะนำโรคเข้าไปบริเวณเลี้ยงสัตว์ ($\bar{X} = 3.74$)

3. ด้านการจัดการด้านโรงเรือนและบุคลากร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ โรงเรือนที่ใช้เลี้ยง มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนสุกร อันดับแรก มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) อันดับสองคือ ต้องมีจำนวนแรงงานกับเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ($\bar{X} = 4.12$) อันดับสามคือ มีสัตว์แพทย์กำกับดูแลควบคุมด้านสุขภาพสัตว์ภายในฟาร์ม ($\bar{X} = 4.08$) อันดับสี่คือ ลักษณะโรงเรือนอยู่ในสภาพที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.06$) และอันดับสุดท้ายคือ ต้องมีการจัดการ โรงเรือนก่อนนำสัตว์เข้ามาเลี้ยง ($\bar{X} = 3.83$)

4. ด้านการจัดการของเสียที่มีผลต่อการเกิดมลพิษทางกลิ่น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยในถังที่มีฝาปิดมิดชิด อันดับแรก มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.61$) อันดับสองคือ ฟาร์มต้องมีการจัดการซากสุกรให้ถูกสุขลักษณะอนามัย และฟาร์มต้องมีระบบการจัดการและจัดเก็บมูลสุกร ($\bar{X} = 3.83$) และอันดับสุดท้ายคือ ฟาร์มต้องมีระบบกักเก็บ หรือ บำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.78$)

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ (TOWS Matrix)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	S1:สายพันธุ์สุกร มีความทนต่อโรค เลี้ยงง่าย โตเร็ว คุณภาพเนื้อดี	W1:ระบบการจัดการและโรงเรือน ที่ไม่ได้
	S2:ผลิตอาหารใช้เองภายในฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนในการผลิต	W2:ปริมาณพื้นที่ น้ำใช้ และระบบ บำบัด มีปริมาณไม่เพียงพอ
	S3:มีมาตรการควบคุมโรคอย่าง เข้มงวด	W3:มาตรการและระบบการ ป้องกันโรคไม่เข้มงวด
	S4:มีระบบตรวจสอบสารเร่งเนื้อ แดง	W4:ต้นทุนการผลิตสูง
	S5มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ใน	W5:มลภาวะภายในฟาร์มส่งผล กระทบต่อชุมชนรอบข้าง

	แต่ละหน่วยผลิต:	
--	-----------------	--

ตารางที่ 1 (ต่อ)

<u>โอกาส (Opportunities)</u> O1: มีศูนย์วิจัยพันธุ์สุกรทำให้เกษตรกรเข้าถึงสุกรที่มีคุณภาพ O2: พื้นที่ในเขตยังสามารถขยายการเลี้ยงได้ O3: พื้นที่ที่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย O4: พื้นที่การเลี้ยงอยู่ห่างไกลกันทำให้ไม่ค่อยพบโรคระบาด	<u>SO</u> สามารถขยายการผลิตเพื่อรองรับความต้องการในพื้นที่และตลาดส่งออก เนื่องจากสุกรมีคุณภาพปลอดภัย ปลอดภัยแรงเนื้อแดง และปริมาณฟาร์มในพื้นที่ยังมีจำนวนไม่มาก	<u>WO</u> ปรับปรุงระบบการจัดการและโรงเรือนพร้อมร่วมกับการวางแผนบริหารจัดการเรื่องน้ำใช้และปริมาณของเสียโดยการเพิ่มพื้นที่จัดเก็บน้ำ เพิ่มพื้นที่บำบัดของเสีย
<u>อุปสรรค (Threats)</u> T1: มีการกีดกันทางการค้า เรื่องการขายสุกรข้ามเขต T2: การส่งออกไปต่างประเทศมีปริมาณน้อย T3: มีความผันผวนทางด้านราคา T4: ในพื้นที่มีเกษตรกรรายย่อยอยู่มาก ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง	<u>ST</u> จำนวนฟาร์มในพื้นที่ยังมีจำนวนไม่มาก และความต้องการสุกรเป็นในพื้นที่ที่มีปริมาณมากทำให้สามารถกีดกันทางการค้าเรื่องการขายสุกรข้ามเขตได้ ไม่ให้สุกรจากเขตอื่นๆ เข้ามาในพื้นที่ ทำให้สามารถรักษาเสถียรภาพด้านราคาได้เป็นอย่างดี	<u>WT</u> ในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงที่ผันผวน และเกษตรกรรายย่อยไม่มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงสุกรขึ้นอยู่กับการซื้อขายได้ ต้องให้ข้อมูลเพื่อปรับการเลี้ยงให้แน่นอนเพื่อให้สุกรเป็นในพื้นที่ไม่ขาด เพื่อป้องกันการขายสุกรข้ามเขต และรักษาเสถียรภาพด้านราคา

วิเคราะห์สมรรถนะหลักขององค์กร (CORE COMPETENCY)

1. สมรรถนะทางธุรกิจ (Business Competency) ในการลงทุนทำฟาร์มสุกรแม่พันธุ์เงินลงทุนจะคำนวณจากจำนวนแม่พันธุ์สุกร ในการปล่อยสินเชื่อบริษัทจะให้ราคาแม่พันธุ์ 120,000-150,000บาท/แม่พันธุ์1ตัว ในส่วนของสุกรขุนจะให้ราคาอยู่ที่ 5,000-5,500/ตัว ซึ่งจะขึ้นอยู่กับการประเมินของบริษัทกับ

สภาวะของตลาดและราคาสุกรในขณะนั้น แหล่งวัตถุดิบต่างๆทางฟาร์มสามารถเลือกซื้อจากแหล่งต่างๆได้ ขึ้นอยู่กับราคาของ แต่ละที่ซึ่งราคาของแหล่งวัตถุดิบก็ส่วนต่างของราคาถ้าเป็นการสั่งซื้อจำนวนมากเป็นเงิน สดก็จะได้ราคาที่ลดลงมาอีกประมาณ 50-60 สตางค์ต่อกิโลกรัมซึ่งตรงนี้ยังสามารถลดต้นทุนให้กับทางฟาร์ม ได้อีกด้วยแต่ถ้าหากสภาพการเงินมีปัญหาก็ยังมีการสั่งวัตถุดิบเป็นเครดิตซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการให้เครดิต14วัน ราคาปรับตัวสูงขึ้น 20-30 สตางค์ต่อกิโลกรัม ในด้านของความเสียหายส่วนใหญ่มากจากโรคระบาดและความผันผวนของราคา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงซึ่งบางครั้งราคาขายไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่ปรับตัวสูงขึ้นซึ่ง ทำให้ฟาร์มประสบปัญหาสภาวะขาดทุนส่งผลต่อเครดิตที่มีต่อธนาคารและคู่ค้าทางธุรกิจได้

2. สมรรถนะทางการตลาด (Marketing Competency) ตลาดสุกรในประเทศในปัจจุบันมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการเนื่องจากปริมาณความต้องการในประเทศปรับตัวสูงขึ้นจึงยังมีการนำเข้าเนื้อสุกร แข่งขันจากต่างประเทศเข้ามา นอกจากนี้ความต้องการของประเทศเพื่อนบ้านยังมีปริมาณไม่เพียงพอจึงต้องอาศัยสุกรจากประเทศเราไม่ว่าจะเป็นลูกสุกร สุกรขุน รวมไปถึงเนื้อสุกรแช่แข็งซึ่งความต้องการนี้เองทำให้อุตสาหกรรมการผลิตสุกรมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เองการที่จะส่งออกเพื่อการแข่งขันทำให้อุตสาหกรรมการผลิตสุกรมีการพัฒนาเพื่อให้สุกรของประเทศสามารถแข่งขันกันคู่แข่งจากที่อื่นได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคุณภาพซากสุกร คุณภาพของลูกสุกรที่สามารถเลี้ยงได้ง่าย เติบโตได้ดี ซึ่งเป็นที่ต้องการจากประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ปริมาณความต้องการเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้มีการขยายการผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ที่มีผลต่อการขยายการผลิต คือ ราคา ซึ่งราคามีผลต่อการตัดสินใจให้ผู้ประกอบการรายเดิมขยายกำลังการผลิตและให้ผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาแข่งขันทำให้เกิดปริมาณการผลิตเกินกว่าความต้องการในตลาดทำให้ราคาลดลงอย่างรวดเร็วและทำให้ผู้ประกอบการขาดทุนหรือเลิกกิจการไป และเมื่อผู้ประกอบการไม่สามารถแบกรับต้นทุนไหวก็จะลดกำลังการผลิตลงส่งให้ราคาปรับตัวสูงขึ้นเป็นวัฏจักรของราคา

3. สมรรถนะทางโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Competency) มีการวางแผนและจัดสรรปันส่วนของพื้นที่ก่อนลงมือก่อสร้างเพื่อให้เกิดความสะดวกและเป็นไปตามรูปแบบมาตรฐานซึ่งทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันโรคและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากโรคระบาดที่เข้ามาได้ และที่สำคัญคือระบบกักตุนของเสียซึ่งจะต้องมีขนาดและพื้นที่ที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการของเสียเหล่านี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาของเสียมีปริมาณมากเกินไป ส่วนของที่จำหน่ายสุกรต้องออกจากตัวฟาร์มมากที่สุดเนื่องจากเป็นจุดเสี่ยงที่รถจากหลายแหล่งมาซื้อสุกรจากฟาร์มทำให้เป็นที่ที่อาจนำเชื้อเข้าฟาร์มได้จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี นอกจากนี้ที่

อยู่อาศัยของพนักงานประจำที่อาศัยอยู่ในฟาร์มต้องออกจากเขตเลี้ยงสัตว์เพื่อป้องกันการนำเชื้อจากภายนอกเข้าสู่ฟาร์มได้

4. สมรรถนะทางทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Competency) ฟาร์มต้องการบุคลากรที่มีใจรักสัตว์เป็นสำคัญเพราะงานฟาร์มเป็นงานที่สกปรกเพราะฉะนั้นบุคลากรต้องมีใจรักจริงถึงจะทำงานออกมาได้ดีอีกทั้งค่าผลตอบแทนที่ได้รับต้องเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตและมีเก็บเพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้แล้วยังต้องการบุคลากรที่พร้อมจะเรียนรู้และเปิดรับสิ่งใหม่ๆ เนื่องจากฟาร์ม โรค มีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาจึงต้องมีบุคลากรที่พร้อมพัฒนาฝีมือตัวเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้ฟาร์มสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 นั้นพบว่า

1. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 นั้นพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกภายใต้ทฤษฎี SWOT Analysis ปัญหาเกิดจากระบบการจัดการและโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดนั้นแสดงให้เห็นว่าระบบการจัดการและโรงเรือนมีความสำคัญอย่างมาก เพราะการบริหารจัดการที่ดีย่อมส่งผลไปถึงผลผลิตที่ได้ไม่ว่าจะเป็นการจัดการในส่วน of โรงเรือนซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของสุกรภายในเล้าทำให้สุกรไม่ป่วยลดการใช้จ่ายเป็นการลดต้นทุน อีกทั้งยังตอบโจทย์ในเรื่องของการลดการใช้จ่ายเพื่อความปลอดภัยในอาหารต่อผู้บริโภคอีกด้วยและให้ผลผลิตที่ดีในเกณฑ์ที่ได้มาตรฐาน โรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นส่งผลต่อการจัดการเนื่องจากไม่ได้มีการออกแบบโรงเรือนให้เหมาะสมและตามเกณฑ์มาตรฐานเอาไว้ทำให้การจัดการค่อนข้างมีอุปสรรคในการจัดการในส่วนต่างๆ ภายในเล้า ปัญหาด้านปริมาณพื้นที่ น้ำใช้ และระบบบำบัดมีปริมาณไม่เพียงพอเนื่องจากฟาร์มส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดกลางและขนาดเล็กทำให้มีการจัดสรรพื้นที่ในการสำรองน้ำใช้และพื้นที่สำหรับการบำบัดมีไม่เพียงพอซึ่งส่งผลกระทบต่อชุมชนรอบข้างในเรื่องของกลิ่น น้ำเสีย สัตว์พาหะ ทำให้เกิดปัญหาชาวบ้านร้องเรียนตามมา ทำให้ต้องมีการใช้สารเคมีบำบัดรวมทั้งเครื่องจักรเข้าจัดการปัญหาต่างๆ ซึ่งเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นมาทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และที่สำคัญมาตรการควบคุมและป้องกันโรคขาดความเข้มงวดเนื่องจากไม่ได้รับข่าวสารต่างๆ รวมไปถึงบุคลากรไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันโรค

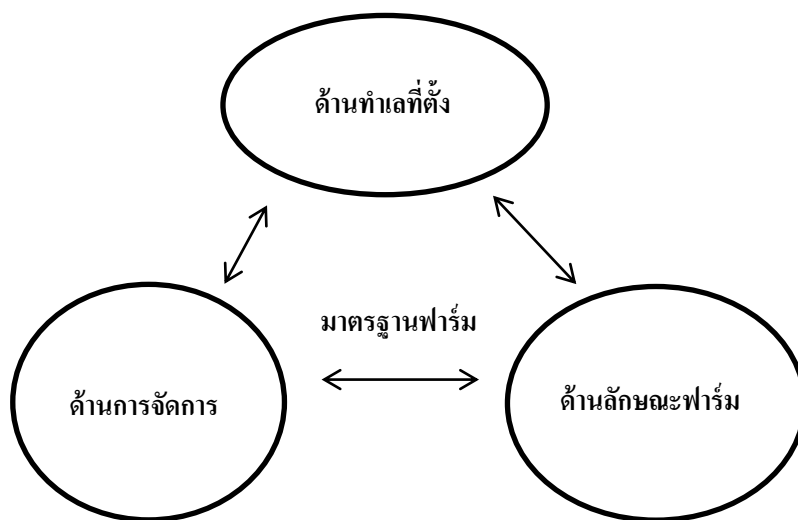
2. จากการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 จาก ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรและขนาดของฟาร์มสุกรนั้นพบว่า ฟาร์มส่วนใหญ่ประกอบกิจการเกิน 10 ปี แล้วและส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดกลาง มีการประกอบกิจการมาได้ซักระยะหนึ่งซึ่งมีแนวโน้มและศักยภาพในการปรับปรุงและพัฒนา ฟาร์มให้เข้าสู่รูปแบบของฟาร์มมาตรฐานในการผลิตสุกรเพื่อโอกาสทางการค้าในอนาคตที่จะมีการ เปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตสุกรที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภคก็ยังสามารถส่งออก เพื่อแข่งขันทางการค้ากับต่างประเทศได้

3. แนวทางการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 จากการร่วมประชุมสัมมนา ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน ณ สมาคมผู้เลี้ยงสุกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ในหัวข้อ สามโมเดลกับการก้าวข้ามวิกฤต AFS ซึ่งจัดโดยบริษัท VET PRODUCT GROUP สรุปว่า ในปัจจุบันจำเป็นต้องให้ความสำคัญในด้านของการจัดการมาตรการป้องกันโรค เนื่องจากว่าโรคที่พบ ในสุกรในปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันถ้าเกิดเป็นขึ้นมาภายในฟาร์มเรียกได้ว่าเสียหายทั้งระบบและส่งผล กระทบไปถึงปัญหาด้านการส่งออกสุกรไปยังประเทศเพื่อนบ้านทำให้เกิดการสภาวะสุกรล้นตลาด ราคาตกต่ำ ถึงขั้นวิกฤต จึงทำให้ฟาร์มต้องกลับมาพิจารณาถึงการทำให้ฟาร์มให้เป็นฟาร์มมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กรมปศุสัตว์ ได้กำหนด ซึ่งข้อกำหนด กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ทั้งในส่วนของการทำเลที่ตั้ง ด้านการจัดการ ด้านลักษณะ ฟาร์ม ซึ่งต้องให้ความสำคัญในทุกๆ ด้านเนื่องจากในแต่ละด้านมีความสำคัญเท่ากัน นอกจากนี้ฟาร์มจำเป็นต้องมีมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาฟาร์มให้ถูกต้องตามเกณฑ์ของฟาร์มมาตรฐานตามที่ กำหนดเอาไว้ จึงจะส่งผลให้สามารถป้องกันการเสียหายจากโรคระบาดได้และยังได้รับการรับรองมาตรฐาน จากกรมปศุสัตว์ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบทำให้สามารถส่งสุกรและชิ้นส่วนสุกรไปยังตลาดทั้งในและต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การกำหนดแนวทางการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานของการจัดการฟาร์มผลิตสุกรเพื่อก้าว สู่ไทยแลนด์ 4.0 สามารถกำหนดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ในด้านต่างๆของการเป็นฟาร์มมาตรฐาน

จากแผนภาพดังกล่าวปัจจัยหลักสำคัญที่จะทำให้ฟาร์มเป็นมาตรฐานได้นั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยหลัก ใน 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านทำเลที่ตั้งของฟาร์ม ด้านลักษณะฟาร์ม ด้านการจัดการ ซึ่งปัจจัย3นี้ต้องมีความสัมพันธ์กันเพื่อกระบวนการทำฟาร์มให้เป็นมาตรฐานฟาร์มประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เพราะฉะนั้นปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นมาตรฐานฟาร์มได้แก่ ระยะที่ตั้งของฟาร์มห่างไกลจากชุมชนได้มากเท่าไรยิ่งดีเพราะหลีกเลี่ยงปัญหาชุมชนขยายตัวเข้าใกล้เขตฟาร์ม ลดปัญหาข้อพิพาทเรื่องกลิ่นเสียงรบกวนและต้องห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อลดปัญหาน้ำนํ้าเสียไหลลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ปัจจัยด้านลักษณะฟาร์มสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นมาตรฐานฟาร์มได้แก่ การจัดวางเล้าแต่เล้าให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการให้เป็นระบบนอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างที่พักอาศัยของพนักงานให้อยู่คนละส่วนกับฟาร์มและต้องอยู่นอกเขตเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นการป้องกันเรื่องโรคระบาดและฟาร์มต้องมีเขตรั้วรอบขอบชิดเพื่อป้องกันสัตว์จากภายนอกเชื้อเข้ามาในเขตฟาร์มได้ ปัจจัยด้านการจัดการสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นมาตรฐานฟาร์มได้แก่จำนวนของพนักงานภายในฟาร์มต้องมีจำนวนที่เพียงพอเพราะงานฟาร์มเป็นงานที่ต้องทำงานกับสิ่งมีชีวิตจึงต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงถ้าหากจำนวนคนไม่เพียงพอจะส่งผลต่อผลผลิตที่ได้รับไม่ได้ตามเป้าหมาย เกิดความเสียหายได้ การบริหารจัดการด้านของเสียไม่ว่าจะเป็น

ขยะจากขวดยา เข็มฉีดยา ซากหมูตาย ต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อลดปัญหาขอเสียภายในฟาร์มและกลายเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค นอกจากนี้ของเสียจากน้ำที่ใช้เลี้ยงสุกรนั้นถ้ามีการบริหารจัดการที่สามารถนำมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าในรูปแบบของไบโอแก๊สได้เพื่อเป็นการลดต้นทุน จากการทำให้ไบโอแก๊สก็สามารถจำหน่ายเป็นปุ๋ยได้อีก เมื่อน้ำเสียที่ผ่านระบบไบโอแก๊สไหลลงสู่บ่อพักน้ำต่างๆก็ยังสามารถปล่อยปลา เพื่อสร้างรายได้

ถือได้ว่าการวางแผนการจัดการฟาร์มสุกรให้เป็นมาตรฐานนั้นเป็นการสร้างภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือให้กับฟาร์มในการผลิตสุกรเพื่อจำหน่ายสามารถแข่งขันได้ทั้งในตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศนอกรังนี้ยังสามารถใช้ของเสียที่ไม่เกิดประโยชน์นำมาใช้ประโยชน์เพื่อลดต้นทุน และสร้างรายได้เสริมให้กับฟาร์มได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะแนวทางการจัดการฟาร์มซึ่งเป็นต้นน้ำของระบบการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตสุกรเท่านั้น ผู้วิจัยมองเห็นว่าควรศึกษาระบบการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตสุกรช่วงกลางน้ำ อาทิเช่น ระบบโรงฆ่าสัตว์ โรงตัดแต่ง ห้องเย็น การขนส่งรวมไปถึงพ่อค้าคนกลาง และช่วงปลายน้ำ ได้แก่ โรงงานแปรรูป ที่จัดจำหน่ายเนื้อสุกร ธุรกิจร้านอาหาร เพื่อสร้างมาตรฐานการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมการผลิตสุกร ให้มีคุณภาพและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ตรงจุด เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ ไชยสมบัติ. (2551). การจัดการธุรกิจการเลี้ยงสุกรขนาดเล็กของเกษตรกรในตำบลโนนท่อน อำเภอมะนัง จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- บวร เทศารินทร์. (2560). ประเทศไทย 4.0 โมเดลเศรษฐกิจใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.drborworn.com/article/detail.asp?id=16223>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- เบญจพล กระยอม. (2547). การจัดการการผลิตและการตลาดของการเลี้ยงสุกรในอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโรคพืชวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- พัชรินทร์ สีนทร. (2552). การจัดการธุรกิจการเลี้ยงสุกรขุนฟาร์มขนาดเล็กแบบมีพันธะสัญญาของเกษตรกรในตำบลเขวไร่ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- วิโรจน์ ชาดะมีนา. (2550). การวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อ การพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงสุกร ของวิโรจน์ฟาร์มตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์การเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก. (2555). การแข่งขันในอุตสาหกรรมการผลิตสุกรใน AEC. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561, จาก <http://www.thaiswine.org/ข่าวสุกร/ข่าวสุกรรวม/tabid/168/articleType/ArticleView/articleId/1852/-AEC.aspx>